

Sedm příčin stavu myslivosti v České republice

Dne 20. 11. 2012 se na Ministerstvu zemědělství uskutečnil seminář „Škody zvěří – prevence a řešení“. Z příspěvků přednášejících a následných diskusí vyvstalo sedm hlavních příčin stavu myslivosti v České republice, zejména s ohledem na rostoucí škody způsobených zvěří:

1. Rozloha zemědělských pozemků a monokultury
2. Nedostatek komunikace zúčastněných osob
3. Nečinnost vlastníků (popř. uživatelů) pozemků – zemědělců, LČR a VLS
4. Nečinnost uživatelů honiteb – myslivců (jiné zájmy, věk)
5. Nesprávné myslivecké hospodaření (zašetrování, vnazení, krmení)
6. Bezzubost státní správy myslivosti
7. Rušení klidu

Na následných jednáních Myslivecké rady (dále též „MR“) dne 8.12.2012 a 11.1.2013 byly projednány návrhy na změny legislativy v oblasti myslivosti ve vazbě na výše uvedené příčiny stavu myslivosti v České republice.

Podrobná specifikace důvodů a návrhy opatření Myslivecké rady:

1. Rozloha zemědělských pozemků a monokultury:

Změny v užívání krajiny a přechod zemědělské výroby na velkoplošné hospodaření se střídáním plodin, které nabízí dobré podmínky pro zvěř – krmení, klid a kryt (zejména kukuřice).

V návaznosti na změny v krajině se změnilы návyky zvěře a její způsob života. K chrutí dochází většinou třikrát ročně, takže během jednoho roku může dojít k navýšení počtu kusů na dvojnásobek až trojnásobek.

Opětovné osetí ploch těmito plodinami je nežádoucí i z hlediska degradace půdy a v případě kukuřice též jejího poškození splachem.

Návrh opatření MR:

- I. Dotace vázat na velikost a druh plodin na zemědělských pozemcích.
- II. Vytvořit podmínky pro lov zvěře např.: volné pásy kolem plodin.

2. Nedostatek komunikace:

Održení lidí od nemovitého majetku (pozemků), přesun lidí z venkova do měst, nezájem „malých“ vlastníků o hospodaření či využívání pozemků. S tím souvisí citlivost společnosti na usmrcování zvířat a odpor proti myslivosti. Pokud není komunikace mezi vlastníky pozemků, držitelem honitby, nájemci pozemků a uživatelem honitby, pak se to odrazí na hospodaření v krajině včetně myslivosti.

Tržní náhled na užívání krajiny s předpokladem maximalizace zisku a to jak od nájemců pozemků, tak od vlastníků pozemků, nezohledňuje vždy hodnotu trvalosti hospodaření v krajině. Jako základní prvek k řešení náhrad škod musí být otevřená komunikace všech zúčastněných stran a jejich opravdová ochota situaci řešit. Ta bude fungovat zejména tehdy, pokud budou do situace hmotně zapojeni. Příkladem je společenstevní honitba, kde je pronajata mysliveckému spolku tvořenému také vlastníky pozemků či nájemci pozemků. Motivace bránit vzniku škod i dohodnout vyrovnání škod je v takových případech mnohem vyšší.

Návrh opatření MR:

- I. Zavedení institutu rozhodce k dohadování o náhradách škod, a to Státní pozemkový úřad na zemědělských pozemcích a Ústav pro hospodářskou úpravu lesů na lesních pozemcích. S možností soudního přezkumu.
- II. Možnost státní správy snížit 200m vzdálenost v případě dohody sousedních honebních společenstev nebo uživatelů honiteb.
- III. Vypustit sčítání zvěře a stavy zvěře vázat na rozsah škod způsobených zvěří, tj. definovat únosnost stavů zvěře ve vazbě na celkový stav ekosystému.

3. Nečinnost vlastníků pozemků:

Stávající legislativa umožňuje vlastníkům významně ovlivňovat stavy zvěře i předcházení škod způsobených zvěří, ale tyto právní možnosti nejsou ze strany vlastníků pozemků dostatečně využívány: stanovit minimální a normované stavy zvěře, svobodně uzavřít nájemní smlouvu s vybraným uživatelem honitby za dohodnutých podmínek, vypovědět nájemní smlouvy z důvodu jejího porušení, vymáhat škody po uživateli honitby škody, apod.

Problémy tak skýtá pouze formální chod honebních společenstev, jejich scházení popř. hlasování v nich.

Návrh opatření MR:

- I. Zpřesnit chod honebních společenstev
 - hlasy podle metrů čtverečních pozemků
 - pravidelné svolávání valné hromady alespoň 1 za rok
 - pravidelné svolávání výboru alespoň 1 za rok
 - možnost usnášení valné hromady po 1 hodině přítomných alespoň 10% všech hlasů
 - volba starosty na 5 let
- II. Stanovit bažantnice o výměře 50 ha obdobně jako obory

4. Nečinnost uživatelů honiteb – myslivců:

Snížení časové investice držitelů loveckých lístků do myslivosti s tím, že většina času je navíc zaměřena na krmení zvěře a její lov. Péče o prostředí je v pozadí stejně jako lov predátorů. Současně klesají počty aktivních myslivců.

Uživatel honitby na efektivním lovu nemá zájem, není nucen vlastníkem, ani právními předpisy. Stárnutí myslivců a s tím související snížení fyzických možností myslivců, včetně snížení pravděpodobnosti ulovení zvěře.

Řešením nečinnosti může být rozšíření možností ukončení nájemních smluv mezi držitelem honitby a uživatelem honitby při zachování délky uzavírání nájemních smluv na 10 let.

Návrh opatření MR:

- I. Výpověď nájemní smlouvy v případě neschválení plánu lovu ze strany držitele honitby s výpovědní lhůtou 3 měsíce.
- II. Výpověď nájemní smlouvy bez udání důvodu pro obě smluvní strany s výpovědní lhůtou 1,5 roku.
- III. Rozšířit okruh právnických osob oprávněných pronajmout si honitbu vypuštěním podmínky myslivosti v předmětu činnosti právnické osoby.

5. Nesprávné myslivecké hospodaření (zašetřování, vnaďení, krmení):

Zvěř se zašetřuje ze strany uživatelů honiteb s cílem atraktivnosti lovu a komerčnosti, čímž si uživatelé kompenzují náklady vynaložené na chod honitby. Následně dochází k lovu trofejové zvěře v období září - říjen, čímž je narušen poměr pohlaví u spárkaté zvěře samec : samice (1:1).

Návrh opatření MR:

- I. Myslivecká zařízení – definice krmení, vnaďení, hlášení o poloze a umíst'ování mysliveckých zařízení, vše se souhlasem vlastníka
- II. Vnadiště – určit maximální počet a množství krmiva
- III. Zakázat krmení černé zvěře
- IV. Zpřesnit termíny předkládání plánu hospodaření a jeho odsouhlasení a vypustit rozhodování a kontrolování těchto plánů ze strany státu

6. Bezzubost státní správy myslivosti:

Společný lov (nátlačky se slíděním, naháňky, organizovaný individuální lov na čekané) stejně jako odchyt lze efektivně organizovat včetně využití výjimek z § 45 mysliveckého zákona. Současná legislativa odchytu zvěře nebrání. Problémem je kontrola provedeního lovu, zda se lov pouze nevykazuje. Prvoinstanční orgány nemohou fyzickou kontrolu vyjma namátkové stihnout. Chybí možnost uložení opatření ke snížení stavu zvěře, resp. její náhradní výkon při nesplnění povinnosti.

Návrh opatření MR:

- I. Nařízení lovu nebo naháňky na náklady uživatele honitby v případě neúčinné nápravy.
- II. Povolení lovu selat a lončáků na kolektivních lovech
- III. Možnost postřílet zvěř v odchyťových zařízeních

7. Rušení klidu:

Návštěvnost lidí v přírodě, spojená se změnou životního stylu, cyklostezky, motorky a čtyřkolky na lesních cestách a mnohdy v lesních porostech. V důsledku změn došlo k tomu, že zvěř v mnoha lokalitách přechází k nočnímu způsobu života, což způsobuje obtížnou slyšitelnost zvěře popř. je vytlačována do krytů, kde se spokojí v dané době s potravinovou nabídkou, která je.

Návrh opatření MR:

Problém není vnímán jako nutný k přímému řešení.